

KOLEKTUVINIS DARBAS

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKSCIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina nuo 1948 m.

Nr. 76 (1059)

Anykščiai, 1959 m. rugsėjo mėn. 20 d. Kaina 15 kap.

N. Chruščiovo kalba Nacionaliniame spaudos klube,

pasakyta Vašingtone 1959 metų rugsėjo 16 d.

VASINGTONAS, IX. 16 d. (TASS-ELTA). Siandien TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkas N. Chruščiovas pasakė kalbą Nacionaliniame spaudos klube.

Apibūdindamas problemą, susijusią su jo vizitu į JAV, N. Chruščiovas pasakė:

Pirmiausia noriu pabrėžti, kad mes atvykome pas jus su geriausiais ketinimais ir tyra širdimi. Mes atsivežėme draugystės amerikiečių tautai jausmus ir nuoširdų norą pagerinti mūsų šalių savitarpio santykius, sustiprinti taiką visame pasaulyje. Tai — svarbiausias mūsų vizito tikslas.

Mes norėtume susitarti su jūsų vyriausybe gyvybiškai svarbiais klausimais. Tokių klausimų daug. Bet pirmiausia aš norėčiau paminėti klausimus dėl tarptautinio įtempimo mažinimo ir „šaltojo karo“ likvidavimo, dėl nusiginklavimo, dėl taikos sutarties su Vokietija, dėl pasaulinės prekybos, dėl mūsų šalių savitarpio santykių gerinimo.

Manau, kad svarbiausia mūsų pasikalbėjimų su prezidentu tema bus „šaltojo karo“ likvidavimo ir taikos stiprinimo, tarptautinio įtempimo mažinimo klausimas.

Pažymėjęs, kad svarbiausias tikslas, kurio siekia visos tautos, yra išsaugoti taiką ir visam laikui pašalinti karą iš visuomenės gyvenimo, N. Chruščiovas kalbėjo toliau:

Geriausias ir tikriausias būdas padaryti karą negalima, tai sudaryti visoms besisimančioms valstybėms tokias sąlygas, kad jos neturėtų kariavimo priemonių, kitais žodžiais, išspręsti nusiginklavimo problemą,

žinoma, nusiginklavimas paliečia opiausius valstybių interesus — jų saugumo interesus, įsiveržia į sritį tokių slaptų žinių, kurių atsisakyti sunku bet kuriai valstybei, juo labiau esant tarptautiniam įtempimui ir savitarpio įtarinėjimams.

Neužbėgdamas už akių tam, ką aš numatau poryt pateikti Generalinės Asamblėjos posėdyje, toliau paaiškino N. Chruščiovas, galia jums pasakyti, kad pagrindinį dėmesį aš ruošiuosi skirti nusiginklavimo problemai.

Yra ir kitų neatidėliotinių tarptautinių problemų. Jums, žinoma, ne naujiena, kad Tarybų Sąjunga teikia rimtą reikšmę taikos sutarties su Vokietija sudarymui. Seniai laikas galutinai sureguliuoti klausimus, paveldėtus iš antrojo pasaulinio karo, jeigu mes nenorime susilaukti trečiojo.

Toliau, apibūdindamas TSRS poziciją Vokietijos klausimu, N. Chruščiovas pasakė:

Kodėl mes taip atkakliai siekiame, kad taikos sutartis su Vokietija būtų pagaliau sudaryta? O todėl, kad taikos sutarties nebuvimas nuodija dešimčių valstybių savitarpio santykius.

Jūs turite suprasti, pabrėžė N. Chruščiovas, kad mes primename apie pavojus, susijusius su tuo, jog nėra taikos sutarties su Vokietija visai ne todėl, kad kiek nors bijotume Vokietijos militaristų. Mes esame pakankamai stiprūs, kad pažabotume revanšistus ir, jeigu to prireiks, atvestume juos į protą. Tačiau sutikite, kad negalima ignoruoti to fakto, jog tam tikri Vakarų Vokietijos

sluoksniai brandina planus suvaldyti Tarybų Sąjungą su kitomis valstybėmis, įtempti jų savitarpio santykius, laikyti pasaulį tarptautinio įtempimo būklėje.

Sia proga N. Chruščiovas pažymėjo, kad, sudarant taikos sutartį, būtų galutinai sureguliuotas ir toks klausimas, kelių nuolatinių susidūrimų valstybių savitarpio santykiuose, kaip Berlyno klausimas.

Mes esame įsitikinę, pažymėjo jis, kad ir amerikiečių tauta yra už taiką. Tačiau, jeigu mūsų interesai sutampa su svarbiausiu — taikos užtikrinimo klausimu, tai mes turime eiti į koją ir, suvieniję savo pastangas bei energiją, siekti iš pagrindų pakeisti tarptautinių santykių klimą. Todėl pagalvokime, kaip mums įgyvendinti Tarybų Sąjungos — Amerikos bendradarbiavimą.

Mes norėtume, baigdamas pabrėžė N. Chruščiovas, kad

Rajono kolūkiai praėjusiais metais beveik visas dirvas suarė iš rudens, todėl anksti pavasarį pasėjo javus į gerai paruoštą žemę.

Gerai padirbėjus, buvo gauti ir neblogi rezultatai. „Pergalės“ kolūkio IV-ji laukininkystės brigada, vadovaujama Strazdo, 5 ha plote išaugino po 670 cent kukurūzų žalios

masės iš ha, „Lenino keliu“ kolūkis 30 ha plote — po 331 cent.

Gerai užderėjo žiemkenčiai. „Lenino keliu“ kolūkio III brigada 28 ha plote gavo iš kiekvieno ha po 19,7 centnerio žieminių kviečių. Neblogesni derliai buvo ir kituose kolūkiuose. Ypač gerai užderėjo žiemkenčiai, daugiamečių žolių sėklos ir kukurūzai.

Dabar, kai žiemkenčių sėja eina į pabaigą, reikia neatidėliojant visą techniką sutelkti rudens arimui. Pirmiausia reikia arėti dirvas žemesnėse vietose, o vėliau pereiti į aukštesnes. Be to, reikėtų suarti iš rudens pūdymus.

Jau dabar reikia susirūpinti svarbiausios vasarinės kultūros — kukurūzų sekančių metų derliumi. Jiems dirvas reikia parinkti iš rudens ir stropiai ruošti. Rekomenduojama kukurūzams palikti visas tas dirvas, kuriose šiais metais jie gerai užderėjo. Kukurūzai po kukurūzų neblogai auga; reikia tik intensyviau patręšti. Iš rudens reikia išvežti mėšlą, mineralines bei kalkines trąšas. Būti-

na iširti visų dirvų rūgštingumą ir patikrinti, ar jos neužkrėtos sprakšių lervomis.

Šių metų derlius įrodė, kad kukurūzai rajono kolūkiuose puikiai dera. Todėl kolūkiai turi išskirti šiai kultūrai daugiau žemės.

Kolūkių žemės ūkio specialistai privalo artimiausiu laiku kiekvienoje laukininkystės brigadoje sudaryti rudens arimo grafikus ir kiekvienam mechanizatoriui nurodyti užduotis, panaudoti arimo darbams visus arklius. Tik laiku ir kokybiškai atlikę rudens arimą, sekančių metų pavasarį galėsime tikėtis greit pasėti javus į gerai patręstas ir įdirbtas dirvas. O ankstyva sėja užtikrina didesnį derlių.

Reikia paspartinti ir kūlimo darbus. Jau iš rudens turi būti paruošta daugiamečių žolių ir grūdinių kultūrų sėkla. Kūlimo vilkinti negalima ir todėl, kad juo ilgiau laikysime nekultus javus, juo didesni bus derliaus nuostoliai.

Agr. J. MINKELIS

PO 600 CENTNERIŲ IŠ HA

Pavasari, kai „Pergalės“ kolūkio kolūkiečiai sodino kukurūzus, galvijų fermos vedėjas Juozas Kazlauskas apėjo IV brigados dirvą, skirtą kukurūzams, pasiraukę ir burbtelėjo:

— Maža. Vien kukurūzų siloso kad man būtų kokie 8000 centnerių.

— Ir bus, — nenorėdamas leistis į didesnius svarstymus, atkirto grandininkas Juozas Meškauskas ir nuskubėjo kvadratais.

Bet Kazlauskas taip lengvai neatsikratys.

— Tai tik 5 ha ir sodinat? Reiškia, visame kolūkyje tik 20 ha. Skaičiuojant derlių po 300 centnerių, tik 6 tūkstančiai centnerių teisės, — prisvilo jis prie kolūkio

pirmininko Sostako. — Reikia bent 30 ha pasodinti.

— Ne plotas, Juozai, svarbiausia. Meškauskas pasižadėjo po 400 centnerių iš ha gauti. Ir kiti grandininkai žada po tiek.

— Zadinys — radinys, — neatlyžo Kazlauskas.

Ir štai piūtis. Kukurūzų derliaus nuėmimo kombainas atrodo kaip žaisliukas prieš žaliastiebių mišką. Gi žmogus gali ir paklysti kukurūzų giraitėje. Tankus, vėslus, kilograminėmis begelstančiomis burbulėmis nusagstytas žalias lobis. Dabar jau Kazlauskas pritilo, išsėjo žodį Meškauskas, ką ir sakyti. Ir kiti grandininkai neapsijaukė. Net po 600 su viršum centnerių iš ha išaugino. Taigi kukurūzų siloso jau ne 8000, kaip reikalavo Kazlauskas, o daugiau kaip 10.000 centnerių užaugta. Nuotraukoje: kukurūzų derliaus nuėmimas kombainu. Priešakiname plane — kolūkio pirmininkas V. Sostakas.

I. Marcinkaus nuotr.

Statykime iš vietinių medžiagų

Audringais tempais vyksta statybos rajono kolūkiuose. Vien šiais metais kolūkiuose išaugo 4 beveik 1000 vietų karvidės, 5 kaulidės, daug sandėlių, garažų, versidžių, dirbtuvių. Dešimtys kolūkiečių šiais metais atšventė ir iki žiemos dar atšvės įkurtuves naujuose namuose kolūkių gyvenvietėse. Statybinių medžiagų poreikavimas kasmet didėja, todėl reikia rimtai pagalvoti apie vietines statybines medžiagas ir apie kitus būdus statyboms atpiginti.

Džiugu, kad daugelis rajono kolūkių jau eina šiuo keliu. „Lenino keliu“ kolūkių valdyba nutarė šiais metais pastatyti 400 vietų molinę karvidę-versidę. Ir pastatė. Pastatas kainavo beveik perpus mažiau, negu būtų kainavęs statant sienas iš medienos. Svarbu ir tai, kad sutaupyta daug medienos ir pastatas pastatytas greit, nes statybinės medžiagos, aišku, netrūko.

Molinius gyvulininkystės pastatus pasta-

Pasvalio rajono „Pavasario“ kolūkis yra pirmas, jantis rajone pieno gamybos atžvilgiu. Per šiu metų 8 mėnesius šimtui hektarų naudmenų čia pagaminta 261,3 centnerio pieno. Geriausia rajono karvių melžėja Aleksė Sivickaitė iš 13 prižiūrimų karvių šiemet primelžė po 2824 kilogramus pieno. Pieno riebumas — 3,9 procento. Rugpiūčio mėnesį Aleksė primelžė vidutiniškai po 498,7 kg iš kiekvienos karvės. Tai didžiausias išmilžis rajone.

Nuotraukoje: melžėja A. Sivickaitė ruošiasi melžti karves.
V. Buklo (ELTOS) nuotr.

tė „Bolševiko“, „Naujo gyvenimo“ ir daugelis kitų kolūkių.

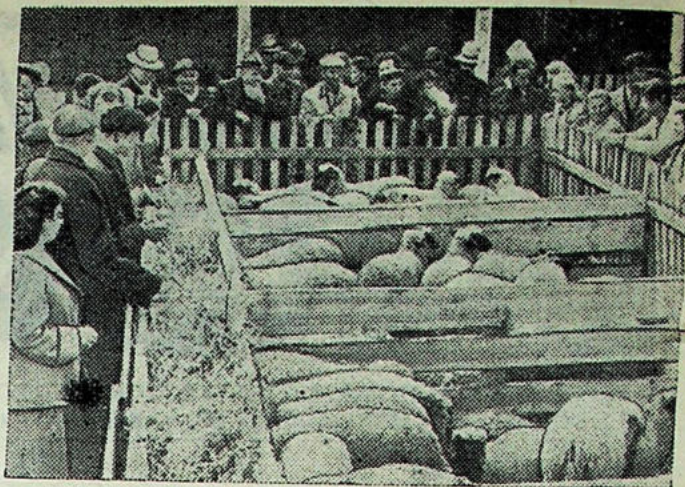
„Svyturio“ kolūkis puikiai 180—200 vietų kaulidę pastatė iš plytų. Šis statinys gana idomus — kaulidė apskrita. Taigi tereikėjo vienos žemutės 100 m ilgio sienos. Sutaupyta daugiau, negu pusė plytų ir

pastatas kainavo 40 proc. mažiau, negu būtų kainavęs įprastinės keturkampės formos kaulidė.

M. Melnikaitės vardo kolūkis pastatė apskritą kaulidę iš molio, ir ji tekainavo kiek daugiau kaip trečdaliu tokio pat dydžio, bet keturkampio pastato statybos vertės.

Ateinančiais metais visi kolūčiai turi pasiruošti statyboms iš vietinių medžiagų. Reikia sienoms naudoti molį, pliuvenų betoną ir kitas pigias, lengvai parūpinamas medžiagas.

A. Prancevičius
Statybos kolūkiuose
skyriaus vedėjas

Iš Slaulių, Rasėnų, Vilkaviškio ir kitų rajonų suvažiuo kolūkiečiai į Panevėžį vykusią Lietu-

vos juodgalvių veislės avi-nukų bei avelių parodą—pardavimą. Į šią parodą Pasvalio rajono „Atžalyno“, „Pušaloto“ ir kiti kolūčiai pristatė 515 veislinių avi-nukų bei avelių.

Nuotraukoje: pirkėjai apžiūri Pasvalio rajono „Kovos“ kolūkių avis.
S. Sapkos (ELTOS) nuotr.

TRUMPAI

Po 97 centnerius siloso kiekvienai karvei paruošė „Paryžiaus Komunos“ kolūčio žemdirbiai.

A. Paškonytė

* * *

Rudeninį dirvų arimą pradėjo „Svėdasų“ kolūkis. Traktorininkas Bronius Giedraitis jau aparė 20 ha dirvų.

V. Dagytė

gudrino net vasarojuje ir bulvėse savo karves ganyti. Bet visus prano-ksta Kaušpėdas, Rudokas ir dar keletas kitų. Jie apsitvėrė buvusias savo pievas

tvoromis ir keiksmas pasitinka melžėjas, bandan-

čias paleisti kolūkių karves į jas:

— Neliskit, po šimts... Čia mūsų žemė!

Ir tenka vargšams melžėjoms vėl grūsti karves į Juodbala. Gėviksyne beganant, pieno karvutės duoda tiek, kiek katė pri-vertų.

PAVOGĖ... PIEVA!

Sieno ir dobilų J. Biliūno vardo kolūkis turi labai mažai. Ir siloso kiekvienai karvei teparuošta tik po 28 centnerius.

— Vėl sausus ruginius šiaudelius krims karvutės, — aimanuo, ja melžėjos.

— Nieko. Siloso dar pagaminsim. Juodbaloje po lietu atolo bus prižėlę.

Ekonominės temomis

NAUDOTI PIGESNIUS PAŠARUS

Vykdam didingus septynmečio uždavinius žemės ūkyje, svarbu ne tik didinti gyvulininkystės produktų gamybą, bet ir gaminti produktus su mažiausiomis darbo bei materialinių vertybių sąnaudomis. Gamina-mos produkcijos savikainos mažinimas yra vienas iš svarbiausių uždavinių, nes nuo to priklauso ūkio pelningumas.

„Svyturio“ kolūkyje pieno ir mėsos savikainos mažinimo klausimu nuveiktas nemažas darbas. Pirmiausia, kolūkyje su-tvarkytas tiek tiesioginių, tiek netiesioginių darbdienų priskaičiavimas priklausomai nuo primelžto pieno kiekio. Melžėjoms už primelžtą 100 kg pieno priskaičiuojama 1,4 darbdienio, fermos vedėjui už 1 toną pieno — 1,7 darbdienio ir kolūkių pirmininkui už 1 toną pieno — 0,68 darbdienio. Viso, pa-vyždžiui, per rugpiūčio mėnesį čia pieno gamybai sunaudota 604 darbdieniai, o pieno gauta 36.973 kg. 1 centnerio pieno pagaminimui buvo sunaudota 1,6 darbdienio, arba 17 rublių. Vadinasi, darbo sąnaudos 1 kg pieno pagaminimui tesudaro 0,17 rb.

Tuo tarpu pašarų sąnaudos yra daugiau kaip 3 kartus didesnės už darbo sąnaudas. 1 kilogramo pieno pagaminimui pašarų sušerta už 0,55 rb.

Pieno savikaina galėjo būti dar žemesnė, jeigu karvės būtų šeriamos pigesniais savos gamybos pašarais. Tuo tarpu per rugpiūčio mėnesį joms buvo sušerta 15,3 cent pirk-tinių kombinuotų pašarų, daugiau kaip 7

cent avių.

Kiaulienos savikal-

na kolūkyje palaipsniui mažinama. Jeigu per šiu metų 5 mėnesius 1 kg kiaulienos savikaina vidutiniškai sudarė 8 rub. 95 kap., tai per birželio mėnesį — 7 rub. 25 kap., o per liepos mėnesį — 6 rub. 90 kap. Tai paaiškinama tuo, kad kiaulėms skirtame pašarų racione didesnę dalį sudarė žolė ir kiti pigesni pašarai. Tačiau rugpiūčio mėnesio eigoje kiaulėms buvo daugiau naudojama pirk-tinių kombinuotų pašarų, nes stigo bulvių. Tad ir 1 kg kiaulienos savikaina per tą mėnesį pakilo iki 7 rub. 09 kap. Iš čia ir išplaukia išvada, kad, norint atpiginti kiaulienos savikainą, reikia daugiau sodinti bulvių ir sėti kitų kultūrų, kuriomis galima būtų pavaduoti pirk-tinius kombinuotus pašarus. Gi per rugpiūčio mėnesį čia kiau-

lėms buvo sušerta daugiau kaip 65 centneriai pirk-tinių kombinuotų pašarų, arba 1 centneriui kiaulienos jų sunaudota daugiau kaip 3 centneriai.

Darbo sąnaudas kiaulienos gamyboje taip pat vertėtų nuodugniau išanalizuoti ir kiek galima sumažinti. Kiaulienkams už kiekvieną prižiūrimą veislinę kiaulę kas mėnesį priskaitoma po 1 darbdienį, už bekonų 10 kg gyvo svorio priaugimą irgi po darbdienį, už kiekvieną gautą paršelį — po 2 darbdienius. Be to, joms dar priskaičiuojama po 1 darbdienį už kiekvieną realizuotą bekoną. Kiaulių šerikei A. Aglinskienei per rugpiūčio mėnesį iš viso buvo priskaičiuota 144 darbdieniai, St. Vidugirienei — 126 darbdieniai, iš jų už realizuotus bekonus pirmajai — 10 darbdienų,

antrajai — 5 darbdieniai.

Ar nevertėtų kolūkių valdybai peržiūrėti darbdienų priskaičiavimą už realizuotus bekonus ir, galbūt, atsisakyti nuo to, nes kiaulienkės gauna gerą atlyginimą už savo darbą, ir jų materialinis suinteresuotumas ne kiek nebus pažeistas, nes juk darbdieniai priskaičiuojami priklausomai nuo produkcijos. Kuo daugiau pagamins kiaulienos, tuo ir darbdienų skaičius atitinkamai didės. Vadinasi, galima sumažinti darbo sąnaudas, o tai savo ruožtu atsilies ir kiaulienos savikainos mažinimą.

„Svyturio“ kolūkyje yra visos galimybės ir ateityje mažinti pieno ir kiaulienos savikainą. Tik reikėtų naudoti kuo daugiau savos gamybos ir pigesnių pašarų. S. VENCKUS

AR TOKS JŪSŲ ŽODIS, BILIŪNIEČIAI?

Pavasari, kai LKP rajono komiteto biuras svarstė gyvulininkystės produktų gamybos padėtį J. Biliūno vardo kolūkyje, kolūkių pirmininkas Ilčiukas pažadėjo, kad metų gale kolūkis turės 44 karves, per metus 100 ha žemės ūkio naudmenų pagamins 110 centnerių pieno. Kvalifikuoti specialistai padėjo kolūkiui išdirbti gyvulininkystės produktų gamybos didinimo priemonių planą.

— Tokius išpareigojimus įvykdysim, — tvirtino pirmininkas. Ir tik keletas kolūkiečių atsargiai prasarė:

— Tiek pagaminti galima. Tik reikia žiūrėti, kad ne kilogramas kolūkių pašarų

nenuieitų į gribštukų daržines, kad geriausiose ganyklose ganytųsi ne kolūkiečių, o kolūkių banda.

— Nesirūpinkit. Šito nebus, — žadėjo Ilčiukas.

Pažadėti, tai jis lengvai pažadėjo, bet kaip vykdė pažadus?

KIEK KATĖ PRIVERKTŲ...

Melžėjos Vlada Blažytė, Vlada Kriaučiūnaitė ir kitos darbuojasi sąžiningai. Jos be maž neišbrenda iš Juodbalos, kur dabar ganosi kolūkių karvės.

— Q pieno vis tiek maža, — skundžiasi merginos.

Iš kur jo ir bus daug, jei banda ganosi pelkėje, viksvynuose, o koncentratų nė gramo negauna.

O juk pavasarį kolūkiui buvo padėta apsirūpinti seradėlės sėkla; ja apsėti visi žemėnčiai.

— Kodėl seradėlėje neganot?

Kolūkių pirmininkas Ilčiukas ilgai galvoja, ką atsakius, o agronomė Irena Sniercytė tiesiog išdrožia: — Kolūkiečiai nugarė.

Taip iš tikrųjų ir buvo. Seradėlę nugarė kolūkiečiai. Tą matė drg. Ilčiukas. Matė ir... perspėjo kolūkiečius: — Tik fermos vedėjo saugokitės...

Nugarė kolūkiečiai ir negausias dobilėnas, ir geresnes pievas. O Ilčiuko kaimynė Emilė Sriubienė ir statybinių brigadininkas Drigevičius įsl.

DEŠIMTMETIS FERMOJE

Ilgai kalbino karvių melžėją Pranę Dagienę kolūkio pirmininkas eiti dirbti į kiaulių fermą. Mat, karvėms melžti dar atsiranda viena kita moterėlė, o į kiaulidę niekas ir pažiūrėti nenori.

— Sutik, Dagien. Tu gyvulius myli, tai visi matom. Ana, kokius veršius gražius išauuginai. Seksis ir su kiaulėmis. Na, padirbėsi nors metus kitus, įrodysi, kad ir čia dirbti galima. Pamatysi, kokią fermą išugydysi! Aš žinau, tu tai padarysi, — šnekėjo buvęs tada kolūkio pirmininku Augustas Sabaliauskas.

Ir Dagienė sutiko. Tik kolūkio pirmininkui neteko pamatyti šios darbščios moters darbo vaisių. Jį pakirto naktį banditų paleista kulka. O Dagienė taip ir liko ne metams ir ne dviems kiaulių fermoje. Ji pasiryžo įrodyti darbu tai, apie ką kalbėjo buvęs pirmininkas.

— Jeigu tu taip kiekvieną kritusį paršelį ašaromis laistysi, ilgai neištversi. Krito — ir suk jį galas. Bene paršų fermoje maža? — juokėsi iš Pranės, apraudančios savo darbo nepasisekimus, kitos šėrėjos. — Bene tavo, kad gailiesi...

„Čia ne mano — kol-

ūkio“ — tokias kalbas dažnai galima buvo išgirsti pirmaisiais kolūkinio darbo metais. Tik Dagienė buvo ne iš tų tarpo. Ji galvojo kitaip: „Už savą paršelį niekas neturi teisės priekaištauti. Tai mano nuosavybė. O juk kolūkio paršelis — tai visų kolūkiečių. Ir kiekvienas gali tau sakyti: mūsų turtą vėjais leidi. Ir tai bus teisybė. Dieną naktį iš fermos neisiu, bet savo pasieksiu. Visus iki vieno turtu išauginti“.

Ir ji tą vakarą nuširdžiai paprašė vyro:

— Eik, Jonuk, ir tu į fermą. Abu auginsim kiaules. Pats matai, kad mano padėjėja Burbaitė viską atžagaria ranka daro. Anądien išvežė į malūną malti vežimą grūdų, o parvežė miltų maišelį. Taip dirbant vienas nuostolis.

Jonas tylėjo. „Juoksies visi. Sakys: metė arklius šerti ir nuėjo pas bobą kiaulių gardų valyti“ — galvojo jis.

Bet kai valdyba pritarė Dagienės pasiūlymui, ir Dagys sutiko dirbti kiaulių fermoje kartu su žmona. O vyriška ranka čia buvo labai reikalinga. Dagys aptvarkė gārdus, sudėjo šiokiąs tokiąs grindis. Pasidarė sausiau, o ir pašarai į mėsą nebesusimindavo.

(Nukelta į 4 psl.)

Išsirusė kolūkiečiai atolo šienauti.

— Nėr ko ten vykti, — pranešė revizijos komisijos pirmininkas Valentinas Medžiulis. — Juodbalą pavogė.

— Kaip tai pavogė? Juk pievos daugiau kaip 50 ha.

— Tai visą ir nukniaukė. Skuste nukuto.

Ką gi. Pavogta, tai, anot kolūkio pirmininko, ir kalbėti nebeverta. Už dobilų vogimą, tiesa, kolūkio valdyba kolūkiety Strazdą kiek pabarė. Na, o čia ištisa pieva. O ir ką barsi?

Taip ir numojo ranka į atolą kolūkio galvos. Apsiejo be barinių, be svarstymų. O be reikalo. Juk kolūkis už darbadienius dar nedavė pašaro. O Juodbalas atolą surasti nesunku. Gi taip ramiai žiūrint į grobstymus, gali atsitikti taip, kad ir vasarą iš lauko pavogs. Bet vadovai tyli. Tik, va, vasarą už sausras tai visą laiką bara. Ji, nevidonė, visų nelaimių kaltininkė. Juk jei

ne sausras, kolūkiečiai, rasi, ir nebūtų pavogę Juodbalas, nebūtų nugalę karvutėmis nei pukios pievos apie Niūronių kūdras, nei seradėlės, nei dobilų.

— Neįvykdysim įsipareigojimų, — atsiduso kolūkio vadovai ir nurovė bei skutais paleido grafiką, kuriame buvo surašytos pieno primelžimo užduotys.

O melžėjos neduoda ramybės:

— Kuo karves žiemą šersime?

— Gi daugiau karvių nebeprksim, užteks 39. Vis kaip nors ruginiais šiaudeliais išmaitinsim, — atsakinėja Ilčiukas.

O siloso dar galima pagaminti. Toj pačioj Juodbaloj galima gerokai prišienauti, bulvienojus nupiauti, runkelių lapus susilosuoti. Tiesa, šimtų tonų sulčiųingųjų pašarų nebeįsigaminsi, bet po dešėtką centnerių kiekvienai karvei išeitų. Ir kolūkiečių asmeninius gyvulius reikia nelau-

FELJETONAS

Paulavičiaus aistros

— Įsimylėjau iki ausų, — įėjęs į trobą, pasakė dviejų vaikų tėvas. — Be Genutės man nebėr gyvenimo. Karštuos...

Zmonai iš rankų išslydo ir sudužo puodynė su pienu.

— Gal išgėrei, Rapoliuk, padaugiai? Neįpratęs, mat...

Bet Rapoliukas vėl pakartojo viską iš naujo, tik kartis nebežadėjo. Dvi dukrytės, išpūtusios akutes, žiūrėjo į tėvą ir niekaip negalėjo suprasti jo meilės kaimynui Geniui Valionienai.

O „Puntuko“ kolūkio brigadininkas Rapolas Paulavičius ramliausiai vaikščiojo po kambarį, dūsavo ir, nesigėdindamas žmonos ir vaikų, kartojo:

— Myliu aš ją, ir kvit.

Zmona Julė apsiplė ašaromis, bet ir tos nepadėjo. Žiūrėk, apie vidurienį brigadininko baltas arklys jau ir trypia Valionienės kieme.

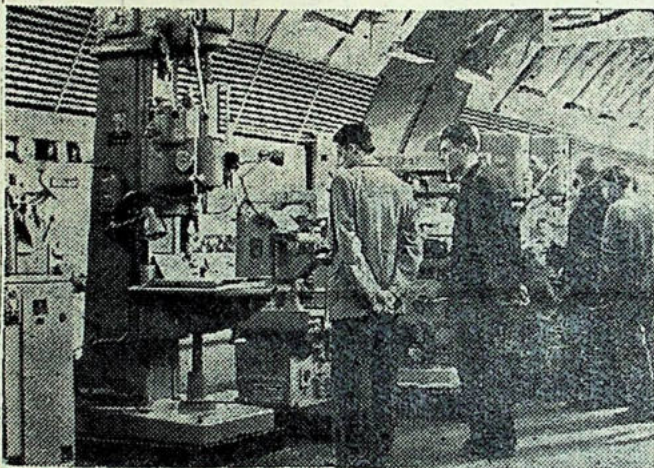
— Sventas Jurgis į svečius atvyko, — šaiposi, dairdamiesi į Valionių kiemą, kaimynai.

Vieną rytą šventas Jurgis, arba Rapolas Paulavičius, dar daugiau nustebino kaimynus.

— Išvažiuojam su Genute į Vilnių gydytis.

Valionis, pagriebęs šakes, ėmė vytis „Jaunavedžius“. — Jei tu bėgiosi iš paskos kaip katinas, mes su Rapoliuku Kazachstanan išvažiuosim.

— Kurgi vaiką dėsi, bent jo pasigailėk. Liks našlaitis motinai gyvai esant, — gėdino Genę kaimynai. Bet nieko tas nepadėjo. Bent tris kartus „gydytis“

Kaune atidarytas Lietuvos TSR liaudies ūkio tarybos pramonės paviljonas.

Nuotraukoje: parodos mašinų gamybos skyriuje.

M. Ogajaus (ELTOS) nuotr.

kiant nė valandos vyti iš dobilių, seradėlės ir vasarių. Juk yra išskirtos ganyklos kolūkiečių gyvuliams, tegu tad ir naudoja jas. Atituštėjusiuose laukuose turi ganytis kolūkio karvės. Pieningumas bematant pakiltų.

Visa tai įvykdyti labai nesunku. Reikia tik ne bergždžiai barti per sausą vasarą, o galvoti, kaip padidinti pašarų atsargą, rimtai, pagal priežodį „kaimynas kaimynu, o iš kriausės — lipk“, sudrausti Sriubienę, Driugevičių, Kaušpėdą ir kitus mėgėjus pelnytis kolūkio sąskaita.

Daug darbščių, sąžiningų žmonių yra kolūkyje. Jie trokšta garbingai įvykdyti duotąjį žodį, turtinti savo kolūkį. Reikia, kad kolūkio vadovai kasdieniniame darbe remtųsi jais, o ne įvairiais ilgarankiais.

L. Kašalianovas
LKP rajono komiteto
instruktorius

K. Janulionis,
St. Vaišnora

į Vilnių važinėjo Rapolas ir Genė.

Pas Paulavičių apsilankė kolūkio partinės organizacijos sekretorius drg. Prusevičius. Pasikalbėjo nuširdus senukas su Paulavičium, kaip su vaikų tėvu. Snekojo tuo klausimu su brigadininku pats kolūkio pirmininkas. Gėdino, išbarė, liepė mesti iš galvos kvailystes ir aistras. Bet nieko nepadėjo.

Brigadininkui įsimylėjus ir antrą jaunystę pradėjus, ir darbai brigadoje pašliję. Stal klojimai netaisytais, nelopytais stogais šviečia, derlius pūva. Jo paties namo stogas apdengtas senais kauliniais, o sutvarkyti Paulavičius neturi laiko.

Antanas Vallonis savo žmonos romanuką su brigadininku irgi žino, bet ką žmogelis padarys. Juk brigadininkas brigadininku ir lieka. Jis Valioniui visada darbą patalko duoti už trejetos kilometrų nuo namų. O tuo tarpu jo baltas arkliukas, žiūrėk, jau kapsto žemę Valionienės darželyje.

Neseniai Genutė viena į Vilnių gydytis išvyko.

— Dabar visai išprotės Rapolas, — šnabždas tarp savęs kaimynai — Žiūrėk, kaip eina galvą nuleidęs, lyg žemę pardavęs. Sulyso žmogelis nuo sunkių atodūsių...

Sunku Paulavičiaus žmonai. Sirdį drasko pyktis, nuo kasdieninių ašarų išseko jėgos. Dukrytės Bronė ir Danutė įprato matyti mamytę verkiančią, kartais ir pačios pravirka.

— Padirbėtų fizinį darbą, ir meilė praeitų, — šneka kolūkiečiai. — Iš dyko buvimo tas romanas prsidėjo.

Nieko gero nedaro, matydami grūvantį dviejų šeimų gyvenimą, ir kolūkio vadoval. Gal tikrai iš „švento Jurgio“ reikėtų baltą arkį atimti ir iš brigadininko pareigų atleisti. Kitaip Paulavičiaus aistros greitai neatvės.

Z. Vallauskas,
C. Bytautas

Dėdės, pagaukit krokodilą!

Net kelis metus Bilino ir Pergalės gatvių kampe stovėjo savyros lenta „Krokodilas eina per miestą“. Bet vieną kartą ėmė ir kažkur net iš miesto išėjo krokodilas.

— Ar jį kada nors pagaus? — paklausiau tėtį.

— Vargu. Miesto vykdomojo komiteto pirmininkas ir rajono

architektas niekaip neįsistaria, katram iš jų vyti tą krokodilą. — Tai gal jie jo pagūgo?

Tėtis nieko neatsakė. Aš manau, kad pagūgo. Juk krokodilas apvelėdavo visus apsi- leidėlius. O jei dėdės neišsirusioji sumedžio- ti krokodilo, tai ir jie apsi- leidėliai.

Algis Saulėnas

PER SEPTYNIAS DIENAS

me? — paklausė Kazys Kastečka Elena Jakubonytę.

— Galima, — suti- ko pastaroji.

— Manai suspėti su manimi? — dilgino Kazys.

— Vakare pamaty- sim.

— Na, aš tau jau nenusileisiu, — spyrė- si Kazys.

Nenusileido mote- rims ir A. Jakubonis, D. Pakštas, A. Bražiū- nas.

Nepastebėtai atėjo pietų pertrauka. Dau- gelis susėdo apie lau- žą. Kur dabar vaikš- čiosi į namus tokiame darbymetyje?

Brigadininkas pa- skalčiavo kiekvieno darbą. Pasirodė, kad daugiausia bulvių pri-

kasė U. Bražiūnienė. Na, o Elena Jakubony- tė vis tik pralenkė Ka- zį Kastečką.

Po pietų vėl visi ki- bo į darbą. Vežikai St. Kirdeikis, J. Petraus- kas, J. Aksomitas ir J. Matuliaskas vos spėjo vežti bulves.

Atslinko prieblanda. Brigadininkas Albinas Pivoriūnas suvedė dienos darbo rezulta- tus. 35 kasėjų brigada nukasė 3 ha bulvių. Moterys Vanda Za- barskienė, Ona Pil- kauskienė, V. Aksom- itienė prikasė net po 700 kg.

Jei bus palankios oro sąlygos, brigada nukas 20 ha bulvių plotą per 7 dienas.

Alb. SKARDZIUS „Naujo gyvenimo“ kolūki-

— Palenktyniausi,

Ką rašo mokyklos sienlaikraščiai

Jono Biliūno vardo vidurinės mokyklos pirminės komjaunimo organizacijos iniciatyva leidžiamas savaitinis sienlaikraštis „Mūsų gyvenimas“. Šiomis dienomis pasirodė pirmasis sienlaikraščio numeris. Jį išleido Xla klasės moks-

leiviai. Sienlaikraštį pasakojama, kaip moksleiviai praleido atostogas. Turistė I. Karanauskaitė dalinasi išpūdžiais iš turistinio žygio Baltijos jūros pakrantėmis. Abiturientas Br. Žemaitis pasakoja, kaip atostogų metu moksleiviai augino kukurūzus, padėjo kolūkiečiams nuimti derlių.

Ekskursija į Kauną

Barbuškių pradinės mokyklos mokytoja Miš. kinytė organizavo mokinių ekskursiją į Kauną. Jaunieji ekskursantai susipažino su miesto įžymybėmis, apsilankė Istoriniame muziejuje, pabuvojo prie keturių komunarų ir poetės Salomėjos Nėries kapo.

Kupini išpūdžių grįžo mokiniai į savo mokyklą tęsti mokslo.

K. BERNOTAS

Metrikacijos BIURE

Metrikacijos biure gauti pareiškimai sekančioms santuokoms registruoti:

1. Norgėlos Petro, Juozo s., gyv. Anykščių raj., Rubikių apyl., Kerkūzų km, su Krikšta. ponyte Eleonora, Antano d., gyv. Anykščių raj., Skiemonių apyl., Mėlynių km.

2. Giedrio Stasio, Jono s., gyv. Anykščių raj., Debeikių apyl., Užubalių km., su Sabalyte Danute, Antano d., gyv. Anykščių raj., Trumbatiškio apyl., Kileviškių km.

3. Giliausko Benjamino, Jono s., gyv. Anykščių raj., Rubikių plytų fabriko gyvenvietėje, su Andriškevičiute Danute, Broniaus d., gyv. Zarasų raj., Antazavės miestelyje.

Santuokos bus registruojamos 1959 metų spalio 11 d.

(Atkelta iš 3 psl.)

Tvartas nors ir pats blogiausias kolūkyje, bet dirbti tapo šiek tiek lengviau. Vis daugiau bekonų kasmet pradėjo nupenėti Pranė Dagienė.

Buvo kolūkyje tokia mada: paauga paršeliai penkias savaites, ir krauna juos į vežimą. Turguje surenka už juos rublius, ir visi patenkinami.

— Tai brangiai už paršus gavom. Net po šimtą rublių! — giriasi vyrai, parvykę iš Utenos turgaus.

— O jei taip iki bekonų paauginus? — kartą prasitarė pirmininkui Dagienė. — Pašarų juk dabar nestokojam. Už bekoną rublis didesnis bus.

Kai kolūkis realizavo Dagienės išaugintus bekonus ir paskaičiavo sa-

DEŠIMTMETIS FERMOJE

vikainą, pamatė, kad už kiekvieną bekonienos kilogramą lieka 4 rubliai gryno pelno. Pernai Dagienė nupenėjo 80 bekonų. Jos triušas atnešė į kolūkio kasą 32.000 rublių gryno pelno.

— Šimtą dvidešimt bekonų nupenėsiu per šiuos metus, — pareiškė Dagienė susirinkime svarstant socialistinius išsipareigojimus.

— Išsišoko moterėlė. Ne tame „plaukiojančiame“ tvarte tiek nupenėti, — abejojo kitos šėrėjos.

Ne. Kolūkio valdybos narys Pranė Dagienė žodžių vėjais nesvaido. Pasakė — reiškia taip ir bus.

Brazilijos Paranos valstijoje, esančioje Amazonės upės baseine, rasta gentis, gyvenanti akmens amžiaus sąlygomis.

Kaip praneša užsienio spauda, gandai, kad Amazonės džiunglėse gyvena kažkokie paslaptingi žmonės, pradėjo sklįsti dar 1952 metais. Grupė indėnų džiunglėse paėmė nežinomos genties „šita“ 10 metų berniuką, kurio vardas buvo Koi. Berniuką paėmė auginti gyventojų-indėnų apsaugos tarnybos vietos atstovas, vėliau jį išmokęs portugalų kalbos.

1952 metais, kai Brazilijos gyvenamųjų vietovių ribos pasiekė rajonus, kur

gyveno paslaptingi „šitos“ genties žmonės, indėnai sutiko džiunglėse visiškai nuoga mergaitę, kuri nesuprato jų kalbos. Bet juos tuoj pat apsupo pusnuogiai karaliai, apsiginklavę lankais ir akmeniniais kirviais. Mergaitė puolė prie karių ir kartu su jais dingo džiunglėse.

Iš palmių šakų. Nepaisant kruopščių ieškojimų, jam nepavyko rasti žmonių. Bet kaip jis nustebo, radęs akmeninį kirvį!

Po metų profesorius Loureiro vėl aplankė tas vietas. Šį kartą jam pavyko rasti penkias lūšnas, kuriose gyveno 18 „šitos“ genties vyrų ir moterų.

metu „šitos“ gentis turi tik apie 250 žmonių. Jie gyvena palmių lapų lūšnose po 15—25 žmones kiekvienoje. Jie nieko nežino apie žemės ūkį, neturi supratimo apie metalus. Karaliai apsiginklavę lankais, strėlėmis ir akmenimis kirviais. Aštrios akmenų nuolaužos naudojamės vietoj peilių.

„Šitos“ žmonės miega ant žemės nieko nepasikloję. Pa-

grindinis jų maistas yra džiunglių gyvūnai, paukščiai, laukiniai vaisiai ir šaknys.

„Šitos“ vyrų ūgis — apie 5 pėdas. Vyras nešioja apraišalą per šlaunis, o moterys vaikščioja visiškai nuogos. „Šita“ negarbina dievų ir stabų. Tačiau jie labai bijo „piktų dvasių“, kurioms bauginti specialiai įstato į apatinę lūpą iki dviejų colių ilgio žvėrių iltis.

Mokslininkas paragina Brazilijos vyriausybę neleisti žūti „šitos“ tautybei, nes jos tyrimas turi didžiulę reikšmę mokslui.

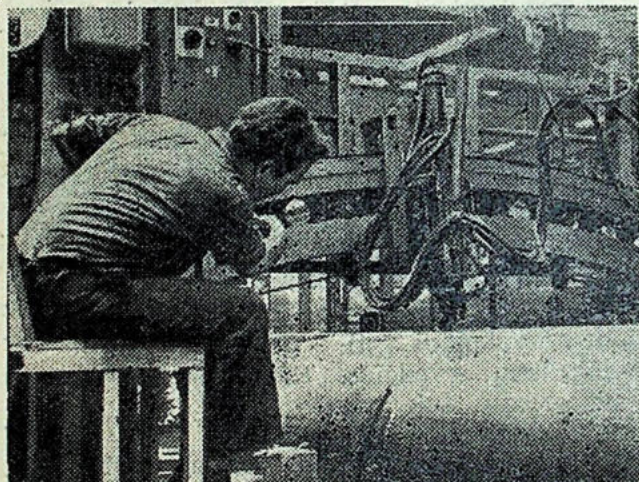
Atėjūnai iš akmens amžiaus

Po trejų metų fazendos Santa Rosa savininkas valstijos valdžiai pranešė, kad prie jo namo buvo priėję nežinomi žmonės. Tuo metu buvo dideli šalčiai ir paslaptingi atėjūnai ieškojo šilumos ir maisto.

Tuo atsitikimu susidomėjo Paranos valstijos universiteto antropologijos profesorius Loureiro. Profesorius suieškojo berniuką Koi ir kartu su juo nuvyko į rajoną, kur, kaip jis manė, gyveno „šitos“ žmonės. Tačiau jis surado tik šešias buvusias stovyklas, — iškirstas miško alkšteles, o taip pat lūšnas, pastatytas

Dovanomis profesorius pavyko įgauti „šitos“ žmonių pasitikėjimą, ir keletą metų jis kruopščiai tyrė jų kalbą ir buitį. Loureiro padarė išvadą, kad „šitos“ kalba negimininga nė vienai žinomų indėnų kalbų. „Šitos“ žmonių tariami garsai priminė džiunglių melodijas.

Profesorius Loureiro yra tos nuomonės, kad „šitos“ gentis — tai primityviausi žmonės, dabar gyveną žemėje. Štai kaip jis aprašo atėjūnų iš akmens amžiaus gyvenimą ir buitį. „Šita“ — nykstanti tautybė. Šiuo

Vaikas vilkų rujoje

1956 metų sausio mėnesį Indijos Utar-Pradešo valstijos džiunglėse buvo rastas sulaukęs berniukas. Jam sukako, matyti, nemažiau kaip devyneri metai, bet savo protiniu išsivystymu jis nesiskiria nuo 9 mėnesių vaiko. Ramu, kaip buvo pakrikštytas atrastasis vaikas, šešerius ar septynerius metus pragyveno vilkų rujoje.

Daktaras D. Šarma nutarė gražinti berniuką į žmonių pasaulį. Visų pirma jis nutarė atpratinti Ramu nuo žalos mėsos, prie kurios šis priprato džiunglėse. Ir štai neseniai iš klinikos buvo pranešta, kad Ramu tapo tikru vegetaru ir gali visiškai ramiai žiūrėti į žalią mėsą. Šarma toliau stebi ir auklėja berniuką.

laikomos grupėmis? Pa-
vyzdžiui, viena šėrėja
prižiūrėtų tik veislines
kiaules, kita šertų iki
kokių trijų mėnesių par-
šelius, o dvi-trys šėrėjos
prižiūrėtų vien bekonus.
Mano manymu, būtų ga-
lima dar geresnių re-
zultatų pasiekti. O gal
kur nors rajone taip da-
roma? Tada tegul papa-
sakoja kitų kolūkių šė-
rėjos visiems per spau-
dą, ką duoda grupinis
kiaulių šėrimas.

Visada pilna naujų
minčių, sumanymų, be
galo atsivėrusi savo
darbui — tokia ši pa-
prasta kaimo moteris P.
Dagienė, išdirbusi fer-
moje dešimtį metų. Ge-
ros kloties, geros sėk-
mės tolesniame darbe
jai linki visi kolūkie-
čiai.

Č. BYTAUTAS
„Atelties“ kolūkis

Kooperatininkų susirinkimas

Ivyko rajono vartotojų kooperatyvų sąjungos na-
rių įgaliotinių susirinkimas.
Ir pranešėjas, ir kalbėję
įgaliotiniai pažymėjo, kad
prekybos darbas palaipsniui
gerinamas. Kaimo vietovėse
daug kur veikia būti-
niausių prekių kioskai be
pardavėjo. Organizuota iš-
vežiojamoji prekyba.

Bet vis dar daugelis par-
duotuvių blogai aprūpina-
mos prekėmis. Yra rimtų
trūkumų ir parenkant par-
davėjus. LKP rajono komi-
teto instruktorius Z. Va-
lauskas nurodė eilę faktų,
kai kooperatinio turto
grobstytojai, jau kartą at-
leisti už tai iš pareigų, ne-
trukus vėl sulindo už pre-
kystalio.

Susirinkimas įpareigojo
raikopsąjungos valdybą
pašalinti visus trūkumus.

Redaktorius
St. VINCIONAS